Räsänen Henna

Lähettäjä: Hedman Pia
Lähetetty: 17. marraskuutata 2026 12:51
Vastaanottaja: Räsänen Henna; Niemeläinen Janne
Aihe: Eriävä mielipide 17.11.2026 377§

ERIÄVÄ MIELIPIDE **17.11.2026**

Asia: Yleisten palvelujen lautakunnan päätös päivystyspalvelujen muuttamisesta Varkaudessa ja Iisalmessa – Iisalmen ja Varkauden sairaaloiden päivystyksen toiminnan muutokset 1.1.2027.

Ilmoitan eriävän mielipiteeni aluehallituksen päätökseen, jolla ei hyväksytty nykyisten päivystystoimintojen jatkamisesta ennallaan.

Katson, että asian valmisteluun, vaikutusten arviointiin ja päätöksenteon oikeudellisiin edellytyksiin liittyy merkittäviä puutteita.

1. Kuntien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Näen, että päivystyspalvelujen muutoksella on huomattavia vaikutuksia Varkauden, Iisalmen ja niiden ympäristökuntien asukkaisiin sekä kuntien toimintaedellytyksiin. Vaikutusalueen kuntien näkemyksiä ei ole mielestäni selvitetty eikä otettu huomioon riittävällä tavalla ennen näin merkittävän palveluverkkoratkaisun tekemistä.

Pidän ongelmallisena, että päätöksenteko on edennyt ilman riittävää vuorovaikutusta niiden kuntien kanssa, joiden asukkaiden palveluihin päätös välittömästi vaikuttaa.

2. Vaikutusten arvioinnin puutteellisuus

Näen, että päivystyspalvelujen muuttaminen kiirevastaanotoiksi merkitsee olennaista muutosta alueen asukkaiden mahdollisuuksiin saada kiireellistä terveydenhuoltoa.

Päätöksenteossa olisi tullut selvittää kattavasti ainakin:

- hoitoon pääsyn tosiasiallinen saatavuus ja saavutettavuus
- potilasturvallisuus ja hoidon viivästymisen riskit
- vaikutukset ensihoidon toimintaan ja kuljetusmatkoihin
- ikääntyneiden ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien asukkaiden asema
- vaikutukset Varkauden ja Iisalmen sairaaloiden muuhun toimintaan
- vaikutukset ympäristökuntien asukkaisiin
- palvelujen keskittämisen todelliset kustannukset ja mahdolliset taloudelliset hyödyt.

Katson, ettei päätöstä voida pitää riittävästi perusteltuna, mikäli näin merkittävien vaikutusten arviointi on jäänyt puutteelliseksi.

3. Päätöksenteon lainmukaisuus

Päätöksenteossa olisi tullut varmistaa päätöksen lainmukaisuus, huomioiden etenkin

- perustuslain 6 §: yhdenvertaisuus
- perustuslain 19 §: oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin
- perustuslain 21 §: oikeusturva ja hyvän hallinnon takeet
- perustuslain 22 §: julkisen vallan velvollisuus turvata perusoikeudet
- hallintolain 31 §: viranomaisen selvittämisvelvollisuus
- sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §: palvelujen yhdenvertaisuus, tarpeenmukaisuus ja saavutettavuus.

4. Alueellinen yhdenvertaisuus ja potilasturvallisuus

Päivystyspalvelujen keskittäminen voi asettaa Pohjois-Savon eri alueilla asuvat ihmiset eriarvoiseen asemaan kiireellisen hoidon saatavuuden suhteen. Erityisesti tulee arvioida pitkien etäisyyksien vaikutukset Varkauden, Iisalmen ja ympäristökuntien asukkaiden mahdollisuuksiin saada oikea-aikaista hoitoa.

Koska yhdenvertaisuus- ja potilasturvallisuusvaikutuksia ei ole selvitetty riittävällä tavalla, katson päätöksenteon perustuneen puutteellisesti arvioituihin vaikutuksiin.

Lopuksi

Katson, että aluehallituksen olisi tullut hyväksyä esitys päivystystoimintojen jatkamisesta ennallaan.

Päätöksenteon tueksi olisi tullut olla käytettävissä riittävät selvitykset ja vaikutusarvioinnit sekä asianmukainen kuntien kuuleminen.

Pia Hedman
Aluehallituksen 1. vpj.